

Nueva Economía Fórum

Don Enric Morera

Presidente de las Cortes Valencianas

Valencia, 8 de marzo de 2016

Bankia

Don Enric Morera, Presidente de las Cortes Valencianas

Hui, 8 de Març, he tingut l'honor de parlar davant d'un auditori molt complet i molt nombrós, dins dels desdejunis que organitza Nueva Economía Fórum. Ací vos deixo el text de la meua intervenció en la qual analitze reptes i faig un repàs del que ha esdevingut el valencianisme polític en els darrers 20 anys, així com els reptes que en té. He de dir que estic molt content de les emotives paraules amb les que m'ha presentat eixa gran dona, eixa gran mestra i activista cultural que és Rosa Serrano. Gràcies de tot cor.

Bon dia,

Estimada Rosa, agraisc molt les teues paraules, la teua presència i sobretot el teu llegat. Fa temps que baixares del tàndem -com has dit tu mateix alguna vegada- però la contribució que has fet a la indústria editorial i cultural valenciana és innegable i perenne.

Gràcies per recuperar el patrimoni cultural i lingüístic; pel teu treball en tantes i tantes dimensions de la vida cultural, cívica, social i empresarial; i gràcies per ser part d'aquell grupet de dones capdavanteres i valentes que, pels anys 60, defensàveu la igualtat entre homes i dones.

Calen més dones com Rosa Serrano, i així moltes, tantes... També al món empresarial. Només hem de fer una ullada a la sala... però, poc a poc avancem.

Avancem cap a una societat més justa i igualitària on es posen en valor els models que, de fet, ja tenim però que hem de reivindicar encara amb força i convenciment, no sols hui, sinó cada dia, per la igualtat real entre dones i homes.

Molt agraït a NUEVA ECONOMIA FORUM per donar-me l'oportunitat de dirigir-los unes reflexions, ara que el meu paper com a President de les Corts em priva l'oportunitat de participar als debats.

També als membres de la Mesa de les Corts Valencianes, Honorables membres del Consell, Vice-Presidenta, Conselleres i Consellers, Alcalde de València, amigues i amics tots.

Gràcies també als professionals de les Corts que ens acompanyen, com el seu Lletrat Major.

El paper de les institucions esdevé clau en un moment tan especial de la nostra vida com a poble. Hem de posar en valor les institucions com a instruments imprescindibles per vertebrar consensos, articular la sana diversitat econòmica, social, política i cultural. Institucions que han d'estar com a elements bàsics per solucionar problemes i articular l'interès general i el bé comú.

Aquelles persones que estem al front de les institucions públiques valencianes tenim una enorme responsabilitat i més ara, on el nostre paper està tan qüestionat per una greu deriva que ha confós els recursos públics en privats, i per no assumir que només som uns servidors puntuals.

Vivim ara l'inici d'una nova etapa, una nova legislatura on les coses són ben diferents en l'àmbit parlamentari. He de dir que estic content del funcionament de les Corts Valencianes, on s'està expressant el bon parlamentarisme, el consens, el treball intens en els plens, en les comissions legislatives, en les comissions especials d'estudi i en les d'investigació. Ara s'escolta molt a les Corts allò de "recés", "esmena" i també "unanimitat", la qual cosa s'ha d'agrair al treball dels diputats i diputades dels cinc grups que conformen el Ple i que representen la sana pluralitat de la societat valenciana.

Senyores i senyors, tots els ací presents som conscients que vivim en un món global. Som una xicoteta part d'un món que afronta grans canvis. Una procés accelerat que no apreciem amb les urgències i rapidesa del dia a dia.

Hui han tingut descendència un centenar de famílies valencianes. Hi han nascut uns 60 xiquets i 60 xiquetes. L'any 2050 tindran 34 anys, una bona edat per emancipar-se i crear una llar, independent de la família. Si les condicions de vida són semblants a les nostres, és probable que s'instal·len en un pis de lloguer. Uns viuran en parella, molts seran famílies monoparentals i molts més, encara, compartiran pis amb amics. Serà una societat més "líquida" que l'actual, menys sòlida, incerta. Per desgràcia, o per sort, no s'hipotecaran de per vida, possiblement perquè molts no tindran treball estable, d'ingressos regulars i suficients per sobreviure, malgrat posseir un currículum molt digne i, col·lectivament, de disposar del major arsenal de recursos, coneixements i tecnologies que s'ha conegut en la història de la humanitat.

És molt probable que alguns renunciïn a drets que ara ens semblen inqüestionables, com el dret a reproduir-se, a beure aigua de l'aixeta, a treballar allà on viuen, a poder viure del seu treball... ¿Hauran d'exiliar-se massivament? ¿Quants seran discriminats o

patiran violència pels intolerants, siga per la seua identitat sexual, ideològica, cultural o lingüística? ¿Quants perdran el tren i reproduiran la pobresa familiar? ¿Quants seran autosuficients? ¿Serà una altra “generació perduda”?

I NOSALTRES, EN EIXE CONTEXT, ENS PREGUNTEM QUÈ POT FER LA POLÍTIKA I LES INSTITUCIONS. I ÉS MÉS, TENIM ELS INSTRUMENTS PER A FER-HO? LA GENERALITAT POT ACTUAR?

Hi ha moltes coses per canviar i moltíssimes per conservar. Posar la mirada en el 2050 suggereix algunes preguntes i especulacions d'interès. La meitat dels valencians que han nascut hui viuen en l'àrea metropolitana de València. ¿Viurem tots en les grans ciutats? ¿Encara poblarem els 270 municipis valencians menors de 1500 habitants? A 2015 hem registrat la major temperatura de la història. ¿Permetrà el canvi climàtic continuar habitant les ciutats costaneres? ¿I si el nivell del mar puja 1,5 metres? ¿Com ens alimentarem? ¿Què menjarem? ¿On, com i qui ho produirà? ¿Com ens mourem? ¿Com i qui se'n cuidarà de les persones majors i dependents? ¿Tindrem recursos per a fer-ho? Molts dels que estem ací no viurem per a contar-ho. Però a tots ens preocupa saber què hi deixarem sobretot pel nostres fills i nets?

De què hi viurem? ¿En quins treballs ens guanyarem la vida? ¿Quin serà el model productiu? ¿Continuarem sentint-nos i dient-nos valencians? En definitiva, és sostenible el país de les valencianes i els valencians?

Què n'hem de fer? no ho sabem. **NECESSITEM UNA MIRADA ESTRATÈGIA I COMPARTIDA QUE VA MOLT MÉS ENLLÀ D'UN PERÍODE ELECTORAL.** El futur no existeix. És només una expressió per dir que pot passar de tot. Segons Bauman: “Som nosaltres, amb la nostra capacitat d'elecció, els qui fem possible que les coses passen”.

Coincidisc amb Agnès Noguera quan diu que: “Si volem desenvolupar totes les nostres potencialitats, acabar amb la lacra de la desocupació i assegurar un futur millor a les següents generacions, és imprescindible que, de forma conjunta i urgent, treballem en el mig i llarg termini”. Un objectiu que implica, segons esta empresària, “no deixar espai a la improvisació” i mantenir un fil conductor: “que no sólo nos permita saber a dónde vamos, sino que además nos enseñe de dónde venimos”. És cert, som un poble amb molts anys d'història, què permet albirar un futur menys incert.

Per això, hui voldria referir dos conceptes, la sostenibilitat i la desigualtat. La sostenibilitat és un concepte polisèmic, equivalent a estabilitat i continuïtat; a equitat i prudència en l'ús dels recursos, en les interaccions humanes amb l'entorn natural. És un concepte que com saben vostès, té tres vessants: l'econòmic, el sociocultural i el mediambiental.

No hi ha cap societat sostenible sinó ho és en totes les dimensions, per més rica i poderosa que ho sembla. La desigualtat i la sostenibilitat són inversament proporcionals: a més desigualtat menys sostenibilitat i, a l'inrevés, quan més prudents, equilibrades i equitatives són les interaccions humanes, major sostenibilitat. I segons l'ONU, el FMI i el Banc Mundial, a major desigualtat, major inseguretat. I a més igualtat, més estabilitat.

Pensem en les persones, en les dones i homes que viuen en la nostra terra, en este xicotet espai que tenim per viure les nostres vides. En el concepte GLOCALITAT; per a entendre que som valencians i valencianes en un món global. I en aquest context, què podem fer per millorar, per donar solucions des de les institucions i la política, conjuntament amb la societat ¿com podem respondre a les grans qüestions que tenim plantejades?.

Entenc el lideratge com la capacitat de conduir un grup més enllà del que veiem a curt i també com la capacitat de prendre decisions arriscades. Dit això, personalment he tingut sempre una clara vocació per trobar camins i projectes a partir del consens i el diàleg. Un estil de fer política que vaig començar a exercir de manera formal com a primer secretari d'organització del BLOC, la plataforma unitària del nacionalisme valencià, quan es va constituir l'estiu de 1997.

Cooperar, sumar i créixer com a consigna. No podíem rebutjar l'esforç de cap persona o entitat. Tots tenien lloc i treball a un moviment deteriorat electoralment, que havia fracassat el 1991 i el 1995 a les eleccions autonòmiques. Fins i tot no podíem prescindir de les persones que havien liderat allò. Calia continuar endavant.

Al mes de novembre de 1996, enguany farà vint anys, havíem orientat la Unitat del Poble Valencià cap a l'encontre amb tots aquells que compartim uns mínims, que recolliríem en un document que anomenàvem programa valencià.

Vaig ser un dels que decidirem liderar el valencianisme de conciliació quan això no s'estilava. Recorde que en aquella època també participava activament el Sr. Vicent Soler, actual conseller d'Hisenda. Era important acabar amb una batalla entre valencians per qüestions de símbols o llengua, qüestions que ens paralitzaven com a poble. Altres territoris organitzaven olímpades o exposicions universals, era l'Espanya del final del socialisme com a projecte social que necessita del "gran evento" per a subsistir com a projecte electoral. Com que no vàrem entrar al repartiment, ací s'inventaren el concepte de "Terra Mítica".

Ara, tenim el conflicte reputacional per refer la imatge de la nostra terra. Però tenim una cosa bona: un principi d'unitat bàsica, que hem de continuar fent fort. Ara volem ser tractats de manera correcta per l'Estat i hem reconegut que no som tan rics com pensàvem. Que ens juguem el futur de les pròximes generacions si no som capaços de liderar una posició compartida com a poble. En això el President Puig i el Consell em tenen al seu costat.

En temes que poden ser transversals per als valencians, hi cal la màxima unitat.

Tornem a aquell moment històric: la construcció integral de la nació valenciana com a marc de lleialtat primera, una autoritat lingüística sobre el valencià que administrativament havia de dependre de la Generalitat valenciana. Així, per exemple, vaig treballar per aconseguir el pacte per crear l'Acadèmia Valenciana de la Llengua el 1997. El nacionalisme polític el va beneir i impulsar. Com feien els nostres regidors als ajuntaments en la seua praxi, mai més no tornaríem a discutir ni per banderes ni per himnes, consideràvem que totes les tradicions que ens havien portat a ser valencianistes eren legítimes. Mirant la Crida de l'altre dia sembla que algú esperava una altra cosa diferent. El dia de la Crida la cosa important era recuperar l'orgull de ser valencians i fer un gran acte, com així va ser.

Els sectors més radicals del meu món ens acusaven d'haver-nos fet de dretes. Ara, quan busquem una nova transversalitat, tampoc m'he fet "perroflauta". Ni hem renunciat al valencianisme. Des de fa anys hem decidit exercir i continuem exercint de valencians, vinculant allò que som als moviments socials que lideren la societat. Com va fer la Universitat als anys 60. El valencianisme com a element de modernització social, és una obsessió encomanada per moltes persones, que de vegades no compartim el mateix partit.

A l'any 2003 vaig accedir a la secretari general del BLOC en un Congrés que vaig guanyar per només dos vots de diferència. Al següent congrés de 2006, vàrem aconseguir la integració de més grups i un suport del 88%. Una majoria per abordar un pacte amb Esquerra Unida que convertiria en útils els vots d'un valencianisme, que per culpa de la barrera del 5% autonòmic, mai no arribava.

El 9 d'Octubre de 2009, vaig escriure un article per al diari El País:

Des del Bloc proposem la creació d'un espai valencià de progrés fonamentat en una trajectòria de principis, d'honestat ideològica i de lleialtat al País Valencià, el que constitueix el nostre actiu més important enfront dels corruptes i sucursalistes. Un projecte en el qual tenen cabuda totes aquelles persones que pensen que hi ha una altra manera de buscar solucions als problemes dissenyant de baix a dalt la política. Partint de la nostra realitat.

Teníem clar que alguna cosa passava, que la crisi que despuntava era econòmica i alguna cosa més. Dit i fet. Al febrer de 2010 constituíem la Coalició Compromís i només tres mesos més tard Zapatero efectuava les primeres retallades importants, cremava el seu govern i les opcions electorals del PSOE. S'obria l'oportunitat i no la podíem desaprovechar.

En eixe context construïrem una plataforma electoral que a 2011 va aconseguir el 8% "contra viento y encuesta" i que incorporava al grup un jove sobradament preparat, Fran Ferri, que ara és el síndic solvent d'un grup de 19 diputats, i a Juan Ponce, una altra excel·lent persona.

2011 confirmava Compromís i ens portava a objectius més grans. Pel Congrés del BLOC de 2012 vaig fomentar una integració sense precedents, tot i que alguns no varen entendre. Arribaven temps on tots érem necessaris, fins i tot els qui no havien compartit del tot l'estratègia, però que havien estat fidels com els que més. Calia implantar al territori una gran maquinària electoral. Passàrem d'una base de dades d'unes 4.000 persones a juny de 2011, a més de 40.000 inscrites per triar candidats al gener del 2015. Estàvem fent política al parlament i construint un fenomen que triplicaria els seus resultats. I celebrarem les primeres primàries d'una coalició electoral. Cosa que té mèrit i ja sé que és difícil d'explicar. I més de gestionar, no cal que vos explique com.

I vingué 2015 i el canvi. Segons les enquestes, un 22% del cens valencià considerava que Compromís és la força que millor defensa els interessos valencians. La primera.

Alguna cosa haurem fet bé. La defensa del valencianisme ja estava reconeguda en mans dels valencianistes. Com toca i com ha de ser. És el treball estratègic de vint anys, fet realitat per moltes persones a l'àmbit polític i associatiu. Un grup cohesionat de persones que creuen en allò de l'estricta obediència valenciana però que saben dialogar amb els diferents. Dins i fora de casa.

He fet esta introducció per fer evident que en l'ADN del valencianisme polític progressista ha estat present, pràcticament des del seu naixement, la disposició a establir aliances amb altres forces polítiques. La cooperació amb formacions properes en l'espectre ideològic ha estat la norma en la pràctica totalitat de les convocatòries electorals a què hem concorregut des de fa dècades: a les municipals, hi ha hagut acords, enteses i plataformes de tot tipus que responien a casuístiques molt diverses; a les eleccions nacionals valencianes, el valencianisme polític s'ha presentat pràcticament sempre formant part de coalicions més amples.

Esta pràctica ha estat considerada per alguns en diverses ocasions, dins i fora de la nostra organització, com una feblesa o com una manca d'autoconfiança. "Que si no os conviene, que si no vayas con esos..." però puc demostrar que sempre ha estat positiva. Ho avalen els números, que són incontestables. I més encara, és la política de futur i pobre de qui no ho vulga vore.

Ara som una generació de valencianistes, que tenim entre 30 i 50 anys, un grup intergeneracional, que representa vint anys de treballs, que s'han incorporat a fer tasques de govern quan ha arribat l'hora. He de dir que em sent profundament orgullós de tots ells i de totes elles. Gestionar és difícil i amb la crisi econòmica i institucional més. Però als ajuntaments o al govern de la Generalitat s'està fent un bon treball.

També a la sala de màquines, en el partit, on s'han tirat a l'esquena la gestió diària d'un moviment que ja no és el de un grup de resistents locals. Tenim un gran equip també a la fàbrica, que sense ells no existiria la xarxa comercial. I gent preparada que dissenya el futur, que pensa estratègicament. Com a moviment estem millor que mai.

És eixe grup de persones amb el qual vull continuar col·laborant, amb el que farem pinya. El valencianisme de construcció i en positiu, el valencianisme que fa i que pacta.

Compartisc que als llocs claus del partit calen persones sense càrrecs institucionals per millorar l'eficàcia, tot coordinant la gestió pública amb la voluntat política de les bases. Eixe grup, molts d'ells esteu hui ací, està cridat a gestionar la política valenciana dels pròxims anys i em tindreu al vostre costat fent equip. Clar que sí. Des d'un estil de lideratge horitzontal que de vegades pot semblar tou, feble o flux. En la vida allò que valen són els fets, i els resultats estan a la vista.

Per tant, ja els anuncie que continuaré treballant colze a colze amb els qui han donat la cara per allò que he defensat políticament i els qui m'han acompanyat fins on hem arribat amb el seu esforç. Al meu partit he buscat sempre la integració i un paper per a cada sensibilitat. L'equip que ha dirigit el partit des de 2012 ha aconseguit els millors resultats de la història, amb 19 diputats, 800 regidors, prop d'un centenar d'alcaldies, un eurodiputat, ser segona força a les eleccions estatals... són dades indiscutibles i dir el contrari no és ni cert ni just. Enhorabona als qui tancaren l'acord del Botànic i bastiren un govern de coalició, el nostre.

Estaré amb la gent del BLOC que ha fet possible l'èxit de Compromís i amb els meus socis de coalició. I quan dic estaré és que m'implicaré per que Compromís tinga una fórmula estable de funcionament intern des del consens i el bon rotllo. Durant estos anys hem estat molts units, fins i tot per adversitats personals, i eixa força interior d'estima està per damunt de tot. Crec que ha estat el motor principal.

Ara, eixa voluntat d'acord ens ha situat amb quatre diputats per conformar el govern d'Espanya i en plena garantia per aconseguir acords i gestionar-los. Com el conegut acord del Botànic. Per als qui portem tota la vida fent pactes per fer del valencianisme polític un moviment potent, és un orgull que ara es parle a Madrid, d'aconseguir un pacte a la valenciana.

Les matemàtiques diuen que eixos quatre diputats són necessaris per algunes combinacions de coalicions guanyadores. Ho aprofitarem. I què volem pactar ara? Una agenda valenciana per al futur del govern de l'Estat inspirada en els valors de l'acord del Botànic. En això estem ara. En consensuar, en fer visible el nostre xicotet país de valencians i valencianes.

Hi ha una greu crisi de confiança ciutadana en les institucions i en un sistema bipartidista que va deixar de representar les persones fa temps. Per tant, considere que hi ha un espai polític a ocupar que és el de les persones, essencialment les més joves, que volen trencar amb una manera de fer política. La de les majories absolutes, la dels governs monocolors, liderats per poques persones que reben instruccions de qui no es presenta a les eleccions.

Eixe missatge de governs a tot color no l'ha entès Pedro Sánchez. El govern a la valenciana és això: lideratges compartits, acció de govern plural,... Què és complicat? Com tot en la vida. Però cal voluntat i una clara disposició.

El cas valencià també és possible per persones com Ximo Puig, que va comprendre que seria President de la Generalitat amb un govern plural, i l'està gestionant de manera

exemplar. ¿Què de tant en tant poden haver friccions? Com a totes bandes, però sap que em té al costat per ajudar. Ell i tots els membres del Consell.

En estes condicions, els dos grans partits no seran molt més grans que els altres. Qui ho sap llegir bé, governa. I qui vol governs monocolors no governarà. I hi haurà govern i tindrà color taronja, però de taronja valenciana. No una mescla de groc i roig. Com que sóc persona de tractes com he volgut demostrar, amb una trajectòria política plena d'acords, en proposaré hui ací alguns consensos per avançar:

El primer consens és per un examen rigorós a la gestió de la Generalitat Valenciana dels últims 10 anys, la que no està prescrita penalment i que mai no prescriurà socialment. Ni hem de pagar la multa de la Unió Europea per amagar factures en els calaixos ni s'han de creure que no ens hem donat compte. La multa de 20 milions d'€ per amagar 1.800 milions d'€ en factures, té responsables i cal saber qui són i que ho paguen. Són, si no recorde malament, més de 800.000 factures que si les imprimirem en paper farien una torre tan alta com el Micalet. Enhorabona President del Consell per la iniciativa, i suport total a l'acció.

Segon consens: posar en marxa l'auditoria del deute de la Generalitat a través d'una comissió parlamentària. Cal destriar el que és legítim del que no ho és. No són legítims els 1.300 milions de deute que va generar Radio Televisió valenciana a base d'ampliacions de capital, però tampoc ho són els 2.500 de CIEGSA, o els 1.000 de la Fira de Mostres i fins a uns 7.000 milions de deute, tal com vaig denunciar en 2014 i que ens han deixat per als nostres fills i nets.

Tercer consens. Una nova llei electoral valenciana. Ja està en marxa la comissió a les Corts, però cal refer una llei que és inútil i desfasada. Per posar-ne un exemple, el nombre de diputats i diputades a triar el fixa el President de la Generalitat en el Decret de convocatòria amb un mínim de 99 i un màxim de 125, atès que la llei diu que en són 89 i l'Estatut que hi haurà eixe marge. Eixa Llei s'ha de canviar sí o sí.

Quart consens. Una posició compartida respecte al nou sistema de finançament per garantir que la Generalitat reba com a ingrés allò que gasta en prestar els serveis que li encarrega l'Estat. Durant les negociacions d'estos dies i en el pacte que ha oferit el Sr. Sánchez es parla d'això, però no s'ha volgut garantir eixe criteri de suficiència financera. Ací cal que ens impliquen totes i tots. No hi haurà vot favorable de Compromís si no es recull l'esperit i la lletra de l'acord unànim de les Corts Valencianes de 6 d'octubre de 2015. Si acceptarem qualsevol alternativa estariem faltant al respecte de les institucions que ens representen. Com que hi ha temps per arribar a acords, caldrà que ens reafirmem en el seu contingut d'alguna manera: solucionar el problema del Deute històric de la Generalitat, finançament garantit per les competències exercides sense esperar a liquidacions de sistemes que no funcionen i inversions territorials dels Pressupost de l'Estat d'acord a la nostra població. Com que en això estan tots els grups d'acord en el parlament valencià, no hi ha molt més del que parlar.

Cinqué consens: Impulsar l'aprovació de la reforma de l'estatut al Congreso de los Diputados, per garantir la inversió pública territorialitzada. Tenim un consens amb la reforma de l'Estatut i en particular en la seua Disposició Addicional Primera. ¿Li

interessa a Espanya tindre un motor de la seua economia parat? I consens també pel Corredor Mediterrani i no al tercer fil, insuficient, com ara la construcció d'una xarxa de Rodalies, efectiva i que ens connecte la xarxa de ciutats de manera eficaç.

Sisé consens. Per l'autoestima, els valors i la cultura: posar en marxa la ràdio i televisió públiques. Per qüestions culturals i per fer visible la nostra política, el nostre territori, els clubs esportius, els nostres artistes, les nostres festes... No cal explicar-ho molt. En termes de cost i d'oportunitats: cal reobrir quan més prompte millor el servei públic de radio i televisió. He demanat que es facen els plens de les Corts perquè vull que, per uns moments, desaparega aquella carta d'ajust de la vergonya. Una televisió que ha de ser justa amb els treballadors, com siga, però que els reconega que s'ha fet una injustícia amb ells.

Hi ha més acords, com una nova Llei d'Educació, la gestió dels ports, la comarcalització,... estariem hores i hores. Però cal anar a treballar, que tenim molt de tall. M'agradaria retrobar-me amb vostès en una nova reunió per vore si hem avançat i assolir nous reptes.

En resum i per acabar. Els dos reptes a llarg termini claus són la sostenibilitat i la desigualtat creixent en noves i diverses dimensions. Són les majors amenaces.

Hi ha moltes coses per canviar i moltes per conservar. La política ha de servir per millorar les condicions de vida de la població. La desigualtat fiscal és la causa principal de nostre empobriment. Els valencians estem entre les regions més endarrerides d'Europa. L'agenda del valencianisme ara és la batalla pels drets de ciutadania, per rescatar persones, aprofundir en la democràcia i refer-nos com a poble. Sense finançament just no hi haurà nou model productiu, ni podrem bastir el nostre projecte. Les Corts Valencianes continuarem treballant per assolir consensos i enfortir l'autogovern. Som un poble que ve de lluny i que reclama instruments per a conviure dins un estat autonòmic, integrat en un món global.

Ara, vostès tenen la paraula. Moltes gràcies per la seua atenció.